

MATS STRANDBERG
KONEC

Nepostradatelná kniha pro každého, kdo se chce
vyrovnat se svou klimatickou úzkostí.

Sydsvenska Dagbladet

HOST

A black and white photograph of a hand reaching upwards against a dark, starry sky. The hand is silhouetted against a bright light source on the right, creating a strong contrast. Wispy clouds are scattered across the sky, and numerous small stars are visible. The overall mood is contemplative and aspirational.

MATS STRANDBERG

KONEC

MATS STRANDBERG

KONEC

BRNO 2019

Slutet

Copyright © Mats Strandberg 2018 by Agreement with Grand Agency

Cover photo by Vitaly Ageev and Skylines through Shuttersock.com

Translation © Helena Matocha, 2019

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019

(elektronické vydání)

Překlad této knihy byl podpořen Švédskou kulturní radou

The cost of this translation was defrayed by a subsidy from the Swedish Arts Council, gratefully acknowledged

ISBN 978-80-275-0074-1 (Formát PDF)

ISBN 978-80-275-0075-8 (Formát ePub)

ISBN 978-80-275-0076-5 (Formát MobiPocket)

PROLOG

ZAČÁTEK KONCE [27. KVĚTNA]

Když následuju dav na chodbu, mám podivně otupělé nohy. Všude jsou lidi, začínají zvonit další a další telefony, všichni mluví hlasitěji a hlasitěji, aby byli slyšet. Někteří už se dali do pláče. Já sám necítím vůbec nic. Všechno jako bych sledoval zdálky. Netýká se mě to. Dokonce si uvědomuju, že je to obranný mechanismus, za který bych měl být vděčný.

Tilda to zvedne po prvním zazvonění.

„Jsi ve škole?“ zeptám se jí.

„Ne,“ odpoví. „Dozvěděla jsem se to cestou z bazénu. Za chvíli budu doma.“

„Přijdu.“

„Pospěš si.“

Slíbím jí to. Když telefon pokládám, zaslechnu, že Tilda vzlykla.

Opodál na chodbě někdo vykřikne. Snažím se připojit na internet, ale síť je přetížená. Hampus mi něco říká, ale já neslyším. Když procházím kolem okna, ucítím skrz tenkou košili venkovní žár. Svítí slunce, stromy jsou až neskutečně zelené. Je brzy ráno.

Zrovna když začínala první hodina, do třídy nakoukl ředitel a zavolal si ven Rolfa, učitele matematiky. Pak si spolu šeptali na chodbě. Viděl jsem je, když jsem se předklonil v lavici. Rozletěly se dveře vedlejší učebny. Slyšel jsem kroky a tlumené hlasy. Upřeně jsem se díval na zadání písemky, kterou nám Rolf rozdal, poslední v tomhle pololetí. Začínaly zvonit telefony. Hlavou mi vířily myšlenky — *teroristický útok? válka?* — v životě bych ale neuhádl, co nám to Rolf řekne, až se vrátí

do třídy. Když si čistil brýle, aby získal trochu času, třásly se mu ruce.

Sejdu do vestibulu. Hledám Johannese. Nevidím ho. Všude kolem lidí pláčou, nahlas a bez zábran. Pohled na ně ještě umocňuje můj pocit neskutečna. Ale jsou tu i jiní, takoví jako já. Stejně odříznutí. Když se na sebe podíváme, jako bychom se viděli ve snu.

Někdo do mě vrazí. Holka v čepici maturantky. Upustí všechno, co drží v rukou, zaklapnutý notebook spadne s bouchnutím na zem a já uslyším, jak se v něm něco rozbije. Stoh papírů se rozsype po zemi, kolem se rozkutálejí propisky.

„Shit, promiň,“ řeknu a sehnu se, abych jí pomohl ty věci posbírat.

Jenže holka už někam odběhla. Zůstal tu po ní jen závan sladkého parfému. Narovná se. Podívám se na ten notebook. Na chvíli se mě zmocní panika. Vzduch kolem mě zaplňují hlasy, útočí mi na bubínky, vytěsňují všechen kyslík. Ještě nikdy mi vestibul nepřipadal tak malý.

Vyjdu na školní dvůr. I tady všude někdo mluví, ale aspoň se tu dá lépe dýchat. Na nebi není ani mráček. Nad hlavou mám jen světlemodrou prázdnotu.

Někde tam je.

Nedokážu tu myšlenku zaplašit. A už teď vím, že už se nikdy nedokážu na oblohu podívat stejným způsobem.

V ruce mi zavibruje telefon. Na displeji se objeví obličej mámy Judette.

Její nový byt je jen pár ulic od školy. Rozběhnu se, vyhýbám se hloučkům studentů. Podrážky narážejí o asfalt. Ptáci hlasitě zpívají. Vzduch je plný vůní typických pro konec školního roku. Šeříky. Vlhká tráva. Prach v ranním stínu. Opodál zastavilo auto a jedním kolem zůstalo stát na chodníku. Zevnitř jsou slyšet zprávy. Slyším premiérův hlas, ale slova rozlišit nedokážu.

Běžím dál. Nějaký tatínek jde s dítětem na hřiště. Soustředěně poslouchá dcerku, která nadšeně žvatlá něco o robotovi, co se umí proměnit v kočíčku. Podívám se na jejího otce. Jestlipak

už ví, co se stalo. Doufám, že ne. Doufám, že se to ještě pár minut nedozví. Zmizí mi z očí, když zahnu za roh a spatřím dvoupatrový dům ze starorůžových cihel, přejdu parkoviště a minu starou toyotu, kterou si Judette koupila minulý týden.

Na schodišti se line vůně, na kterou jsem si ještě nezvykl. Do horního patra to беру po dvou schodech. Odemknu dveře. Vejdou do předsíně, kde ještě stojí poslední stěhovací krabice. V obývacím pokoji je zapnutá televize.

„Simone!“ vykřikne Judette, a když vejdu, vstane.

Ještě má na sobě župan. Podívám se na televizi. Tisková konference v sídle vlády, cvakání fotoaparátů, premiér vypadá, jako by celou noc nespál.

„Slyšels, co se stalo?“ zeptá se Judette pátravě.

„Jo.“

Máma mě obejmě. Náhle hrozí, že se ten ochranný pocit neskutečna rozplyne. Chci navždy zůstat v jejím objetí. Chci se cítit jako malý kluk. Chci, aby mi slíbila, že všechno bude v pořádku, a vykašlat se na to, jako by to byla největší lež na světě.

Jen jednu věc chci ještě o něco víc.

„Stina tu bude za chvíli,“ šeptne Judette.

„Musím za Tildou.“ Vymaním se z mámina objetí. „Kde máš klíčky od auta?“

„Nemůžeš sám řídit,“ namítne Judette automaticky.

„Neřekl bych, že zrovna dneska bude policie kontrolovat řidičáky.“

Když uslyším svoje slova, teprve mi začne docházet rozsah toho, co se to děje. Jako by se přede mnou otevřela propast. A hrozila, že mě pohltí.

Judette mi položí na tvář chladnou dlaň.

„Broučku, já to chápu. Ale potřebujeme teď být chvíli spolu a promluvit si o tom.“

„Brzy budu zpátky. Slibuju.“

Judette otevře pusku a chystá se protestovat, ale to už vyběhnu do předsíně a v kapse její bundy najdu klíčky od auta. Judette na mě volá. Zabouchnuté dveře rozseknou moje jméno vejpůl.

Když se řítím ze schodů a po parkovišti, klíčky mi chrastí v ruce. Judette na mě volá z balkonu, ale já nereaguju. Nasednu na místo řidiče, zapnu si pás, otočím klíčkem v zapalování. A vyjedu na silnici.

Srdce mi buší jako o závod. Cuká mi v prstech, v obličejí. Dneska prvně řídím úplně sám. Zrovna teď bych za volant vůbec neměl sedat.

Telefon vibruje. Samozřejmě je to Judette. Hodím mobil na sedadlo spolujezdce, kde dál bručí jako vzteklé zvířátko. Jedu podél železniční tratě, minu nádraží. Na chodníku před ním je spousta lidí. Dívají se na oblohu. Pár holek kolem dvacítky se hystericky směje.

Něco se mi mihne v koutku oka a já se skřípěním brzd prudce zastavím. Z přechodu pro chodce mě vztekle sleduje nějaký starý děda.

Znovu mi zavibruje telefon. Tentokrát je na displeji obličej mámy Stiny. Zařadím rychlost, opatrně pouštím spojku a přidávám plyn. Auto poskočí a já zalituju, že jsem si nemohl radši vzít Stinin automat.

Přiměřu se soustředit na řízení. Když v centru zastavím na červenou, všimnu si, že na druhé straně křižovatky si nějaká žena položila hlavu na volant. Asi pláče. V autě vedle nějaký muž v obleku tupě zírá před sebe. Když naskočí zelená, vůbec si toho nevšimne. Auta za ním vztekle troubí. Jedu dál, minu odbočku do staré industriální zóny Norra porten, pokračuju ještě kousek rovně a nakonec zabočím do vilové čtvrti, kde bydlí Tilda s rodiči.

Zahrady jsou rozkvetlé. Všude samé trampolíny a pestrobarevné houpačky. Na chodníku je křídami namalovaný skákací panák.

Děti, co tu bydlí, se nedožijí dospělosti.

Při tom pomyšlení se mi sevře hrud'

Emma se nikdy...

Zaženu pomyšlení na svou sestru. Konečně spatřím bílý dřevěný dům, patří k těm větším. Na příjezdové cestě stojí červená dodávka s nápisem STAVBY KLAS — TO JE KLASA.

Touhle dobou už Tildin otec bývá několik hodin v práci. Carolinino auto tu nevidím. Zaparkuju na chodníku. Znovu mi zavolá Stina a já nechám mobil na sedadle spolujezdce.

Ještě ani nestihnou zazvonit a Klas už mi otevře. Má na sobě flekaté montérky s reflexními prvky. Ruce, tlusté a svalnaté, mu přetékají z rukávů trička se stejným logem, jaké má na dodávce. Kreslená postavička drží v ruce zednickou lžící. Na hlavě má kšiltovku a zeširoka se usmívá. Ale skutečný Klas se neusmívá. Pod vousy je úplně bílý. Oči mu lezou z důlků, jako by je tlačilo ven příliš velké napětí uvnitř lebky.

„Nazdar, chlape,“ pronese Klas, obejmeme mě a popláca mě po zádech. „Ty vole, co?“

„Jo,“ řeknu. „Ty vole.“

„Prej tři a půl měsíce.“

„Hm.“

Zůstaneme stát. Úplně cítím, jak odtikávají vteřiny, jedna po druhé. Kolik vteřin je tři a půl měsíce?

„Tilda je u sebe,“ řekne nakonec Klas.

Zuju si boty a vyběhnu po schodech. Ústí do chodby. Dveře k Tildě jsou otevřené.

Tilda stojí u okna. Ve slunci se jí vlasy měděně lesknou. Když vejdu do pokoje, otočí se a podívá se na mě světlýma očima, které stejně jako voda zrcadlí okolní barvy.

„Všechno vypadá jako vždycky,“ vypraví ze sebe ztěžka.

„Já vím,“ řeknu.

„Brzy to všechno bude pryč.“

Nevím, co na to mám odpovědět. Na posteli leží otevřený notebook. Běží zprávy s vypnutým zvukem. Americký prezident na pódiu, za ním modrý závěs. WHITE HOUSE CONFIRMS. Všimnu si, že v Americe mají ještě noc. Pak pár záběrů z podobných konferencí v Anglii, Rusku, Íránu. Stříh na rozhovor s generálním tajemníkem OSN. Jak to asi teď vypadá v Dominice, jestlipak Judettina rodina zrovna hltá stejné záběry?

„Ty se úplně klepeš,“ řekne Tilda a pohladí mě po čerstvě ostříhané hlavě.

Jako bych se probral z transu. Obejmu ji. Konečně. Tilda mi položí hlavu na hrud'. Vlasy má ještě vlhké a já vdechnu vůni chloru a šamponu. Vůni Tildy.

„Není jistý, že se to stane,“ šeptne Tilda. „Třeba nás mine. Šance tu je, i když malá.“

Nechci jí říct, co si myslím. Že by to nezveřejňovali, kdyby si nebyli jistí.

„Nebo nějak vymyslí, co udělat,“ pokračuje Tilda. „Třeba... třeba postaví obří trampolínu nebo tak něco.“

Zasměju se. Zní to jako vzlyk. Možná to opravdu byl.

„Já se tak strašně bojím,“ špitne Tilda.

„Já taky.“

Tilda se na mě podívá. Je tak krásná, až mě to zabolí.

Ona nesmí umřít.

Políbíme se. Svět kolem zmizí, postupně se scvrkává, až zůstanou jen naše rty, těla. Tilda zamkne dveře, potichu, aby to Klas dole neslyšel. Já si stoupnu za ni, rozepnu jí mikinu s kapucí. Líbám ji na ramena, cítím vůni chloru, která jí z kůže nikdy úplně nevyvane, hladím ji na břicho pod bílým tričkem. Sundám jí ho taky. Rozepnu jí podprsenu. Potřebuji cítit její kůži na své, tolik čtverečních milimetrů, kolik to jen jde.

Tilda roztáhne na zemi peřinu, tak to děláme vždycky, když nejsme v domě sami. Tildina postel moc vrže.

„Nemám s sebou ochranu,“ pronesu jen velmi nerad, když se svlékneme.

„Copak na tom ještě záleží?“ zeptá se Tilda.

Podíváme se jeden na druhého. Svět kolem se nám zase připomene. Musím ho vytěsnit, a tak Tildu líbám po celém těle. Objevuju ji, jako by to bylo poprvé.

Nakonec ztratí trpělivost a přitáhne si mě k sobě. Nohama mi sevře pas, zavede mě na místo.

Když jeden nebo druhý začne moc hlasitě sténat, utišíme se polibky.

Pak mi Tilda leží na ruce. Je ke mně otočená zády a ztěžka oddechuje. Asi usnula. Dívám se na poličky nad postelí, jsou plné pohárů a sošek. Medaile na pestrobarevných stužkách.

Výstřižek z místního deníku. Tilda má na fotce plaveckou čepici, usmívá se a v článku o ní píšou jako o „příslibu“.

Tildina zeď s „inspiracemi“ je plná fotek. Soutěže po celé zemi. Tréninkové tábory v Dánsku, Itálii, Holandsku. Na většině fotek pořízených před začátkem podzimu je i Tildina kamarádka Lucinda. Zadíívám se na fotku ze zimního průvodu na svatou Lucii. V celé hale i kolem bazénu zhasli světla. Tilda má na hlavě korunu se svíčkami. Plameny se jí odrážejí ve tváři. Usmívá se do objektivu jako divá, aby nedala najevo, že košile, která kolem ní plave ve vodě, je ve skutečnosti hrozně těžká. Tilda nikdy nedá najevo, co pro tenhle život obětuje, kolik práce za tím stojí. Neznám nikoho cílevědomějšího. Ona přesně ví, kam míří. Já mám taky ve škole dobré známky, ale ještě jsem se nerozhodl, čím chci být. Možností je tolik, že mě to úplně paralyzuje. Jak mám vědět, co chci dělat za deset, dvacet, padesát let?

Ale teď už se rozhodovat nemusím.

Zase mi začne cukat v kůži.

Nemysli na to.

Lehnu si na bok, obejmu Tildu druhou rukou. Trochu nadzvednu hlavu a políbím ji na tvář. Všimnu si, že nespí. Dívá se na notebook na posteli. V rohu jí naskakují nepřečtené zprávy. Všichni chtějí vědět, kde je. Jestli to slyšela. Ve zprávách ukazují záběry z indického venkova. Plačící ženy vztahují ruce k nebi.

Zavřu oči.

„Miluju tě,“ řeknu.

„Já tebe taky,“ odpoví Tilda, aniž se otočí.

KONEC

ZBÝVAJÍ 4 TÝDNY, 5 DNÍ

Nevím vůbec nic o tobě, kdo tohle čteš. A tím myslím *vůbec nic*.

Možná jsi stvoření, které se mi podobá. A možná jsi něco, co si absolutně nedokážu představit.

Ve filmech a seriálech jsou mimozemšťani skoro vždycky tvorové, kteří jsou velmi podobní lidem. Jsou od nás odvozeni. Jen trochu odlišní. Hadí kůže, trochu víc očí na čele, drobná tělíčka s velkými hlavami. Poznáváš se v něčem z toho?

Mimochodem, dá se vůbec mluvit o „mimozemšťanech“, když Země už neexistuje?

Nejpravděpodobnější samozřejmě je, že neexistuješ. A pokud navzdory předpokladům existuješ, jak bys mi mohl porozumět? Aplikace TellUs disponuje jazykovým klíčem, digitálním tlačítkem s možností volby několika stovek lidských řečí. Díky tomu si snad budeš moct přečíst příspěvky, které napíšeme, a taky všechny hlasové soubory transformované do textu předtím, než je vyšleme do vesmíru. Ale jak máš všechno pochopit *nad rámec* slov? Zatímco tohle píšu, v koutku obrazovky mám otevřené okno s živým vysíláním. Mluví americký prezident. (Ani nechci vyslovit jeho jméno, tak moc ho nesnáším. O něm toho ještě uslyšíš dost od jiných.) Sedí v Oválné pracovně Bílého domu s rukama sepnutýma na stole. V pozadí visí americká vlajka. Řeč zahájil slovy „My fellow Americans“. Tohle všechno ti můžu sdělit, ale co přesně ti to řekne? Jak ti mám vysvětlit, jak je strašně těžké uvěřit tomu, co se děje? Ještě jsem si nezvykla na to, že tahle scéna nevypadla z žádného z tisíce filmů nebo seriálů. V těch bývají prezidenti elegantní, důstojní,

uklidňující. Tohle všechno ten skutečný prezident není. (Ve filmech jde často o to, že přijedou mimozemšťani, chtějí vyhodit do povětří Manhattan a lidstvo je nakonec porazí. Omlouvám se. Často jsme si mysleli, že budete chtít Zemi kolonizovat a že nás zotročíte nebo vyhladíte. Nejspíš proto, že část lidstva provedla přesně tohle jiné části lidstva. Nevím, jestli se zabýváte psychologií, ale u nás tomu říkáme „projekce“.)

Prezidentův projev potvrzuje to, co všem rozumným lidem došlo už v létě. Byly provedeny poslední výpočty. Teď už není pochyb. Zhruba za měsíc bude skutečně konec. Dokonce byl stanoven přesný čas. Dne 16. září v 4.12 ráno (švédského času) vstoupí kometa Foxworth do atmosféry planety Země. Vzduch pod ní se rozpálí na teplotu desetkrát vyšší, než je povrch Slunce. Všechno, co bude kometě stát v cestě, bude zničeno ještě předtím, než dopadne na Zemi někde poblíž severozápadního pobřeží Afriky, zhruba v místě Kanárských ostrovů. Atmosféra začne hořet a nebe zaplní světlo, jasnější, než jaké jsme kdy viděli. Tlaková vlna nás zasáhne v tichosti, protože dosáhne nadzvukové rychlosti. Pár minut po dopadu komety dojde k odpaření moří a hory se budou vařit. Čtyři miliardy let evoluce budou náhle pryč. A my s tím nemůžeme nic dělat.

Takhle to prezident neřekl. Nemluví o detailech toho, jak zemřeme. Nezmínil se o fámě, že zemská kůra se může pohybovat tak silně, že nás to všechny vymrští do vesmíru. Místo toho řekl „stay at home, be with your loved ones“, a mě by zajímalo, jak se asi cítí všichni, kdo nemají žádné „loved ones“, se kterými by mohli být.

O tom, že se na nás řítí kometa, jsme se dozvěděli před pár měsíci. Sedmadvacátého května. Od té doby si svět vůbec není podobný. Všechno, co jsme brali za hotovou věc, se během několika dní zhroutilo. Lidi přestali chodit do práce. Školy se zavřely. Burzy se zhroutily. Do pár dní se na nich přestalo obchodovat. Peníze naprosto ztratily cenu. Lidi na cestách se rvali, aby se dostali do posledního letadla domů. Na silnicích se vytvořily nehybné kolony aut.

Největší zmátek panoval prvních pár dní. Zčistajasna vypukaly nové války a staré konflikty naopak přes noc uhasínaly. Nikdo se v tom už neorientoval. A nejhorší to bylo v zemích, kde mezi jednotlivými skupinami obyvatel panují velké rozdíly. Utlačované masy najednou neměly co ztratit. A tak se vzbouřily. Usadily se v palácích boháčů a vyplenily luxusní obchody. V zemích se smyslem pro spravedlnost bylo jednodušší zachovat jednotu.

Tady ve Švédsku se nám povedlo obnovit jakýs takýs pořádek. I když nic není jako dřív, přece jen překvapivě hodně věci funguje.

Samozřejmě ne všichni věří, že Foxworth Zemi zasáhne. Zrovna teď běží ve zprávách rozhovor s jedním z popíračů komety. Tváří se stejně netrpělivě a ironicky jako všichni ostatní. Mluví takovým tím způsobem, jako by už přece všechno říkal. A já je svým způsobem chápu. Zdá se neuvěřitelné, že bychom si tak velké komety nevšimli před několika lety. Je obří, v průměru má několik set kilometrů, ale je tmavá a pokrytá černou hmotou a tajně se k nám blížila po tak obrovské oběžné dráze, že kolem nás naposledy prolétla hrozně dávno a nezůstalo po ní žádné svědectví pamětníků. Ukázalo se, že navzdory všem našim přístrojům a technickým vymoženostem jsme o nejbližším vesmíru vlastně měli jen velmi chabý přehled. O tom se hodně mluvilo v létě. Koho máme vinit? Proč vědci nedostávali víc peněz? *Kdo za to nese největší díl viny?* Jako by to už nebylo jedno. Riziko, že Zemi zničí zásah komety, bylo tak mizivé, že ho nikdo nebral vážně. Ale na druhou stranu — šance, že se právě na téhle planetě vyvine život a že mu budou kralovat lidé, byla ještě menší. V nekonečném vesmíru s nekonečnými možnostmi je veškeré dění nepravděpodobné.

Kdyby Foxworth objevili před několika lety, mohli jsme na ni ze Země namířit laserový paprsek. To by možná stačilo ke změně její dráhy. (Neptej se mě jak, nějak to souvisí s plyny v jejím nitru.) Ale teď už je pozdě. Někdo to přirovnal k situaci, kdy jedete v autě po velkém otevřeném prostranství. Pokud si na vzdálenost pěti set metrů všimnete, že proti vám jede

jiné auto, stačí drobný pohyb volantem a vyhnete se srážce. Ale když si druhého auta všimnete až v jeho těsné blízkosti, nemáte šanci.

A taky je pozdě na vysídlení ze Země. Když všechno ostatní selže, tak naše katastrofické filmy končí tím, že do vesmíru vyšleme archu, obří kosmickou loď s tisícovkami vyvolených lidí, kteří se mají postarat o přežití lidstva. Ve skutečnosti by to nebylo zase tak bombastické. Jeden známý multimilionář se pokoušel zorganizovat výpravu na Mars, přestože všechny jeho peníze už dávno neměly žádnou hodnotu. A kdyby se mu to povedlo, tak by s ním stejně mohlo letět nanejvýš deset lidí, a ti by pak na naší sousední nehostinné planetě umřeli pomalou smrtí. Dobrovolníci se mu zrovna nehrnuli.

Popírači komety ji pravděpodobně budou popírat až do poslední chvíle. Budou si myslet, že my všichni ostatní se necháme snadno napálit. To oni znají pravdu. Je to PR spiknutí, aby pak Američani mohli tvrdit, že „nás zachránili“ v poslední vteřině. Anebo je to *fake news* z Ruska, které chce odvést pozornost celého světa a mezitím chystá invazi. Případně je to komunistický komplot s cílem zničit kapitalistický systém. Lidi budou věřit tomu, čemu věřit chtějí. Není to prvně. Měl jsi vidět, jak skvěle jsme zavírali oči před globálním oteplováním. Země směřovala ke zkáze už dlouho.

Kometu nejdřív pojmenovali kombinací číslic a písmen, ale to bylo pro objekt, který to tady má všechno zničit, příliš neosobní jméno. Teď jí říkáme Foxworth po ženě z NASA, která ji objevila. Jaký je to asi pocit, když si všichni spojují vaše jméno s něčím, co nás zabije? Tahle paní by vešla do dějin, kdyby tu ovšem zbyl někdo, kdo by nějaké dějiny mohl sepsat.

I když přesně to tady teď dělám. Teoreticky vzato. TellUs je pokus předat dál historii Země, vylíčit jiným formám života, jak se tu žilo. Kolik jiných uživatelů TellUs asi věří, že to, co napíšou, si skutečně někdo přečte? Ale aspoň máme co na práci. Něco smysluplného. Potřebujeme věřit, že někdo tam venku se o naší existenci dozví.

To, co tu napíšu, poputuje do vzdálených satelitů, které naše příběhy uchovají a budou je vysílat do vesmíru. Až my tady už nebudeme, satelity budou dál vysílat. Tedy do chvíle, než se rozbijí, případně než je zasáhne nějaký vesmírný odpad nebo tak něco. Takže se to k tobě možná navzdory všemu dostane. Pokud existuješ. A pokud máš potřebné vybavení. A pokud pochopíš, co to píšu, jestli tě to tedy vůbec bude zajímat.

Stejně satelity budou vysílat i vědecká fakta o planetě a také souřadnice míst, kde jsme se pokusili uchovat naše nejznámější umělecká díla, knihy, hudební skladby, DNA různých zvířat a lidí, zrní z globálního úložiště semen, které dřív bývalo na Špicberkách (v „bunkru soudného dne“, ten ale pro tenhle soudný den není vyhovující). Všechno zabalíme do odolných materiálů a spustíme do šachet co nejdál od místa dopadu komety. Nikdo neví, jestli to bude fungovat, ale nic lepšího nevymyslíme.

Jednoho dne budeš možná moct zrekonstruovat člověka v mimozemské laboratoři. Anebo si alespoň vypěstuješ muškáty. Díky téhle myšlence nemá naše smrt působit tak hrozně nesmyslně.

Viděla jsem rozhovor s nějakými lidmi, kteří se rozhodli přesunout se do důlní šachty v Kiruně. Zasype je tam kilometrová vrstva roztaveného kamení. Horší konec si nedovedu představit.

Víš, kdy zemřeš?

Lidi odjakživa věděli, že jednoho dne zemřou, ale nikdy jsme nevěděli *kdy*. Ne jako teď, kdy to víme téměř na vteřinu přesně.

Možná se divíš, jak to, že nepodléhám větší panice. Já se *bojím*. Víc, než je možná poznat. Ale řekla bych, že se asi bojím míň než ostatní. A nejhorší ze všeho, to, co nemůžu říct nikomu jinému kromě tebe, je, že určitá malá část v mém nitru si oddechla. No, vlastně neoddechla. To je špatný výraz. Ale zase ne úplně špatný.

SIMON

Je tu horko, hrozně horko, páchne to tu chlorem, kouřem, alkoholem a lidskými těly. Ke kachličkám, oknům a vysokému stropu se vznáší křik, smích a šplouchání. Přehlušuje to hudbu z reproduktorů. Poznávám Tildin playlist. To ji napadlo uspořádat tady party. Ještě pořad má klíče.

Dneska by bývala začala škola. Proto paříme. Předstíráme, že je to důvod k pařbě. Za normálních okolností bych letos nastoupil do druháku.

Podívám se na velké nástěnné hodiny. Zjistím, že jsem byl na záchodě přes hodinu. Spousta času, který se i tak zkracuje a zkracuje, je pryč. Vteřinová ručička neúprosně putuje po ciferníku.

Zbývají čtyři týdny, pět dní.

Naše dny jsou sečteny. Dnes zmizela i naše poslední malá naděje. Sbohem, ošklivý světe.

Srknu si domácí kořalky, chutná odporně, ať už ji smícháte s čímkoli, ale je to jediné, co je dneska k dostání.

Mezi pohupujícími se hlavami ve vodě hledám Tildu. Tohle je její svět. Její místo, její kamarádi. Já už vůbec nevím, kam patřím. Vím jen, že tu nechci být, ale ani nemůžu jít domů.

Všude kolem mě lidi klouzají na mokré podlaze. Někomu se tu něco stane. Visí to ve vzduchu. Hampus skočí do vody a pak se opře o okraj bazénu. Když jsem se před chvílí potopil já, sotva jsem se vynořil nad hladinu. Všude něčí ruce a nohy.

Dopijou a někdo mě plácne do zad. Ali. Směje se a něco mi říká, ale já ho neslyším.

„Co?“

„Říkám, *kdes byl?*“

„Neviděls Tildu?“

Slyším, jak špatně artikuluju — *nvd'ljs?*

„Ser na ni,“ vykřikne Ali, rozběhne se k bazénu, skrčí nohy pod sebe a skočí bombu.

Potácím se dál, mívám tribunu, kde jsem tolikrát seděl a sledoval Tildu při závodech. Hromady lidí. Někteří spí, sami, nebo v objetí. Jiní souloží. Nějaká holka ve spodní řadě si obtočila kolem těla ručník a jede na klukovi. Když jdu kolem, vrazím mu do kolena.

U bazénu pak potkám Johannese. Z kudrnatých vlasů mu kape voda, ramena má schoulená, jako by mu byla zima. Pozdraví kolemjdoucího, ale přitom mě nespouští z očí. Můj nejlepší kamarád. Vidím na něm, že si o mě dělá starosti. Jeho přítelkyně Amanda sedí ještě s dalšími holkami u nízké kachličkové zdi, která rozděluje prostor koupaliště. Elin něco řekne a všechny se dají do smíchu, jen Amanda si ždímá z vlasů vodu a pátravě se na mě podívá.

Johannes mi položí studené ruce na ramena. Kůži na konečcích prstů má vrásčitou.

„Tak co?“ zeptá se.

„Neviděls Tildu?“

Tentokrát to vyslovím dobře. Johannes se pokusí o úsměv.

„Podle mě šla domů.“

„Johannesi,“ řeknu. „Mám tě rád, ale lhaní ti nejde.“

Kamarád si odhrne vlasy, které se mu přilepily na čelo.

„Pojď,“ řekne. „Jsi úplně namol. Půjdeme si někam pokecat.“

To by byl mnohem lepší nápad. A já to dobře vím. Jenže na jednu zaslechnu Tildin smích. Za dělicí stěnou je brouzdaliště s červenou skluzavkou. Johannes sleduje můj pohled.

„Simone, pojď radši se mnou. Klidně odsud můžeme vypadnout.“

Neodpovím mu. Je pozdě. Musím to vědět.

Jdu za zeď a Johannes za mnou něco volá.

Tady na druhé straně není tolik lidí. Uvidím ji hned. Tilda leží na břiše na matraci uprostřed brouzdaliště. I z téhle dálky poznám, že je sjetá. Zorničky má velké a temné. Na sobě má plavky, které nosila na závody. Na břiše je logo plaveckého klubu a na zádech kudrlinkovým písmem nápis *Tilda*.

Sait klečí vedle ní, voda mu dosahuje doprostřed pekáče buchet na břiše. Stáhne Tildu z matrace. Ta se sjetě zasměje. Jejich zuby se zalesknou ve svitu podvodní lampy.

Pořád tě miluju, řekla mi Tilda začátkem června. Pár dní poté, co jsme se dozvěděli o té kometě.

Miluje mě, ale to nestačí.

Chci ten zbývající čas žít na max, dodala.

To já chci taky. Ale s ní. Pro mě je život *Tilda*. To s ní chci být, až zbledá nebe.

Sait si ji k sobě přitáhne. Jeho skoro neznám, je o pár let starší než my. Ruku jí strčil pod plavky. Pod tenkou látkou jsou jasně vidět klouby. Začne ji líbat na krk a Tilda zavře oči.

Měl bych jít pryč, ale stojím tu jako přimrazený.

Víc vidět nechci, ale nedokážu se dívat jinam.

Někdo za mnou vykřikne. Tilda se podívá mým směrem. Naše pohledy se setkají. Sait si vytře vodu z očí a taky si mě všimne.

Konečně se můžu pohnout. Vyrazím co nejrychleji, abych nezakopl, a nejasně vnímám, že mě pár holek sleduje pohledem. Proběhnu kolem zhasnuté kavárny a zamířím do šaten. Dveře za mnou zaklapnou a ztlumí hudbu a hlasy. Slyším svůj dech. Těžký a sípavý.

Smrdí to tu. Někdo se snažil ve sprše spláchnout zvratky. Napůl strávené zbytky jídla se zachytily v odtoku. Jdu dál mezi řadami skříněk. Sotva se držím na nohou. Jako by mě opustily všechny síly. V kůži mi mravenčí. Třeští mi hlava.

Sednu si na lavičku. Říkám si, že jsem měl jít s Johannesem. Nemůžu ho jít hledat k bazénu, ale prostě chci vypadnout, a ne jsem si jistý, jestli to zvládnou sám.

Dveře do šatny se otevřou a zavřou. Slyším kroky mokrých nohou na kachličkách, pak na linu.

Když zvednu oči, stojí tam Tilda. Objímá se rukama. Tmavé vlasy má shrnuté dozadu, kape jí z nich k nohám voda. Oči se jí lesknou jako korálky, jaké mívají panenky. Kdyby mi někdo před pár měsíci řekl, že Tilda bude brát drogy, tak bych se mu smál. Jenže od té doby se toho hodně změnilo.

„Nechtěla jsem, abys to viděl,“ špitne Tilda. „Myslela jsem, že už jsi šel.“

„A nemohli bychom jít?“ žadoním. „Prostě pryč? Hrozně se mi po tobě stýská.“

Tilda zavrtí hlavou. Měl jsem radši mlčet, ale co můžu ještě ztratit?

„Nechci být sám,“ zasténám a slyším, jak zase drmolím.

„To není nejlepší důvod pro to, abychom byli spolu.“

„To není jen kvůli tomu.“

Tahám za gumičku kolem zápěstí. Klíček od skříňky cinká o placičku s číslem. Pustím gumičku, nechám si ji zařezávat do kůže, zas a znovu, aby se mi trochu pročistily myšlenky. Ale skoro to necítím.

„Já tě miluju,“ fňukám. „Proč mě taky nemiluješ?“

„Já ten zbývající čas nechci strávit s jedním člověkem. To přece víš. Chci si dělat, co budu chtít.“

„Můžeme mít otevřený vztah,“ zkouším to.

Tilda se křivě pousměje. Nevěří mi. Ani já sám si nevěřím.

„Zkusíme, jak nám to bude klapat,“ snažím se dál. „Patříme k sobě.“

Tilda si sedne vedle mě. Vypadá smutně, ale nedokážu poznat, jaký druh smutku to je. Možná se jí po mně taky stýská. A možná mě jen lituje.

„Ne,“ řekne rázně. „Žádné my už nebude. Ta, se kterou jsi chodil... už není. Možná ani nikdy nebyla.“

„Co tím jako chceš říct?“ zeptám se.

„Abys toho už nechal.“

Teď už jsem si jistý, že se Tilda tváří soucitně.

Místnost se se mnou začne točit. Alkohol mi stoupá hrdlem.

„Pochop to,“ trvá na svém Tilda. „Fakt chceš ty poslední týden strávit takhle?“

Najednou chci, aby šla prostě pryč.

Hrozně to bolí, že je tak blízko a přitom se mi vzdaluje.

„Až to přijde, budeš litovat,“ chrlím ze sebe. „Ale víš co? Pak už to nebudeš moct vzít zpátky, protože žádné pak už nebude.“

Panenskované oči mrknou.

Někdo Tildu zavolá jménem a oba se podíváme tím směrem. Elin a Amanda. Nevím, jak dlouho tam stály. Co všechno slyšely.

„Musíme pryč,“ zavolá Amanda.

Dveře do šaten se zase otevrou. Ze sprch jsou slyšet hlasy. Někdo znechuceně vykřikne. Na kachličkách jsou slyšet kroky těžkých bot. U skříněk se objeví dva policisti. Vousatý muž a krátkovlasá žena, která je mi povědomá.

„Tak, mládeži,“ zařve vousáč. „Je načase to tady ukončit.“

Vstanu moc rychle. Řítí se na mě podlaha. Tilda mě chytí, než stihnu spadnout.

„Odvezeme ho domů,“ řekne policistka a já protestuju.

„Sám tam nedojdeš,“ souhlasí s nimi Tilda.

„To je v pohodě.“

Policajti mě vezmou v podpaží. Chci se jim vytrhnout, ale oni mě sevrou ještě pevněji.

„Kde máš oblečení, Simone?“ zeptá se ta žena.

„Odkud víte, jak se jmenuju?“

„To probereme později.“

Pak se podívá na číslo mojí skřínky a odvede mě k ní.

Dovnitř se začnou valit lidé a Tilda mi zmizí z dohledu. Dav před sebou žene třetí policista, křičí na lidi, aby si pospíšili. Nikdo si z něj nic nedělá. To by se dřív nestalo.

Tenhle incident nebude mít žádné následky. Na to není čas. Svět se řítí do záhuby. A policie se může jen snažit zajistit, aby chom se nepozabýjeli ještě předtím.

ZBÝVAJÍ 4 TÝDNY, 4 DNY

SIMON

Probudí mě funění do ucha. Náš pes mi na tvář přitiskne vlhký čumák.

„Jdi pryč, chci spát,“ řeknu a natáhnou ruku, snažím se tu zeď z teplého kožíšku odstrčit. Bumbum si olízne tlamu. Jen nerad zvednu pohled a spatřím dvě velké hnědé oči. Psí hlava mi zakrývá skoro celý výhled. Zvíře vyplázne jazyk a chňape mi po zápěstí.

Zbývají čtyři týdny, čtyři dny.

Pomaloučku se mě začíná zmocňovat panika. Myšlenky se opět rozbíhají po starých známých kolejkách.

Rázem jsem úplně vzhůru. Musím vstát, musím se hýbat. Jedině tak se nezblázním.

Když si sednu, mám pocit, že mi praskne hlava. Jako by mě kometa už zasáhla do lebky. Bumbum poštekává a točí se na místě. Ocasem srazí z mého nočního stolku sklenici s vodou a já na poslední chvíli zvednu ze země mobil, než se na něj voda vylije.

„Uklidni se,“ řeknu, podívám se na telefon a přečtu si, co jsem psal Tildě, když jsem se v noci vrátil.

Omlouval jsem se jí, že jsem byl tak trapný, a samozřejmě se mi povedlo být ještě trapnější. *To je v pohodě*, odepsala mi. Jenže zrovna teď mi to tak úplně v pohodě nepřipadá, navíc se neustále v duchu ptám, jestli mi to psala ze Saitovy postele. Přitlačím si dlaně na oční víčka tak silně, že vidím hvězdičky.

„Chceme s tebou s Judette mluvit.“

Spustím ruce. Ve dveřích stojí Stina, je oblečená do práce. Jahodově blondáté vlasy má vyčesané nahoru. Kolárek je na svém místě.

„Dělej,“ řekne a odejde.

Odhruu peřinu a z džínů ucítím závan kouře a chloru. Spal jsem oblečený. Před očima mi dál tančí hvězdičky, vstanu z postele a kolenem štouchnu do Bumbuma, aby se posunul.

Čekají na mě na pohovce v obývacím pokoji. Je vidět, že Stina se na to přichystala. Teď si krucinál vážně promluvíme. Judette si mě jen chladně měří. Ta toho zvládne jediným pohledem sdělit víc než Stina těmi svými dlouhatánskými výklady.

Včera jsme měli skypovat s Judettinými kamarády v Domince. Chápu, že jsem mámy zklamal. Jenže nejde jen o to, že bych chtěl někde venku pařit. Já prostě nechci být doma. Nechci tady být s nimi a myslet na zkázu a smrt. Nechci myslet vůbec.

„Jak ti je?“ zeptá se Stina.

„Blbě,“ odseknu.

„Tak to ti je tak, jak si zasloužíš,“ vyštěkne Stina a pohledem hledá u Judette souhlas.

Judette si přehodí nohu přes nohu.

„Víš, jak mi bylo trapně, když tě Maria musela přivést policijním autem?“ zeptá se mě.

Stina se tváří nespokojeně.

„To na tom podle mě nebylo to nejhorší.“

Mozek mi moc rychle nejede, ale stejně si to začínám skládat. Ta krátkovlasá policistka. Proto mi byla povědomá. Párkrát jsem se s ní viděl. Hrála s Judette florbal ve stejném družstvu.

„Trochu jsem se opil,“ odseknu. „Sorry.“

Stina si hlasitě odfrkne. Bezmocně rozhodí rukama a podívá se na Judette. Ale já na ní vidím, jak si užívá, že projednou můžou vystupovat jednotně. Tím, že se chovám jako otravný puberták, jí prokazuju *laskavost*.

Mámy se rozvedly před půl rokem. Na jaře Stina konečně přestala nosit snubní prstýnek, jenže já vím, že ho pořád nosí v peněžence. Řekla mi, abych Tildu pustil z hlavy, ale ona je stejně trapná jako já.

„Nemůžeš trávit každou noc venku,“ spustí Judette.

„A o co jako jde?“

„O dost!“ zařve Stina a praští rukou do opěradla pohovky.

Vzduchem zavíří prach. Zaleskne se ve svitu slunce.

„A proč?“ odmlouvám. „Řekl bych, že si nezkažím budoucnost nebo tak něco.“

„Moc dobře víš, jaké hrůzy se teď dějí ve městě.“

„Já si dávám pozor.“

Stina rudne v obličeji.

„Můžeš se pokusit pochopit, jak to vidíme my?“ řve na mě. „Sám víš, že jsme se k sobě zase nastěhovaly, protože tě tuhle poslední krátkou dobu nechceme mít ve střídavé péči. Ale teď tě naopak vidáme míň než kdykoli předtím.“

„Já jsem se vás neprosil, abyste kvůli mně zase začaly bydlet spolu.“

Jakmile to řeknu, je mi to líto. Protože já je vlastně chápu. To ony nechápou mě.

Nechápou, že se mi po nich ve skutečnosti stýská. Jenže to tady doma nedokážu vydržet, v té umělé atmosféře, kterou tu vytvořily. Už spolu nemůžeme normálně mluvit, protože všechno je až moc niterné. Pořád bychom se dokolečka utápěli ve vzpomínkách, kladli bychom si hlubokomyslné otázky, před smrtí si říkali samé důležité věci. Každé slovo by hrozně moc znamenalo. Až příliš. To, co po mně chtějí, je nesplnitelné.

„Musíš s tím přestat,“ řekne Stina nečekaně klidně. „Za pár dní přijede Emma.“

Emma. Moje sestra, které z té komety přescočilo.

„Micke jede za rodiči do Överkalixu,“ pokračuje Stina. „Emma teď potřebuje pomoc. A klid.“

Kývnu. Podívám se stranou. Všimnu si tmavě šedé zdi v kuchyni, kterou jsem pomáhal malovat. Vybaví se mi den, kdy jsem se na ni takhle díval. Bylo to pár dní poté, co jsme se dozvěděli o kometě. Zeď ještě slabě voněla čerstvou barvou a já jsem si pomyslel: *malovali jsme ji úplně zbytečně, když stejně všechno brzy zmizí.* Tehdy mi to prvně došlo. Rozbrečel jsem se, a rozbrečím se i teď.

„To bude dobrý,“ řekne Stina něžně.

„A jak asi?“ vyhrknu a utírám si slzy.

Máma se tváří zklamaně. Poslední dobou jsem pro ně samé zklamání.

„To je fajn, že tu Emma chvíli bude. Musíme se snažit až do konce.“

„Tak se snaž, buď tak laskav,“ utrousí Judette.

Dneska v noci byly v Göteborgu nepokoje. Začalo to spontánní demonstrací proti přidělovému systému, pár tisíc lidí, kteří si myslí, že „praví Švédi“ by měli dostávat víc než „ti druzí“. Vyjádřila se k tomu premiérka. Zase nám připomínala, že tady ve Švédsku jsme na tom vlastně ještě dobře. Je léto, takže máme dost ovoce a zeleniny, a máme na porážku tolik zvířat, že by nám to vystačilo na několik let dopředu. „Ale stejně je to nespravedlivý,“ namítá demonstrantka v televizním studiu. „Celej život jsem platila daně. Měla bych dostat víc než oni.“ Má na mysli lidi, kteří se tu nenarodili. Chce se mi na ni zařvat, že jen díky „nim“ to tady funguje tak dobře. To „oni“ většinou dobrovolně pracují od chvíle, kdy jsme přestali používat peníze. Řídí vlaky s lidmi, kamiony s jídlem, starají se, aby tekla voda a šel proud. A ne proto, že by to byli nějakí světci, ale proto, že nemají nablízku své rodiny. Takže se samozřejmě snaží dělat něco smysluplného, místo aby v osamění čekali na konec.

Kdyby ses podíval na naši planetu, viděl bys, že tu neexistují žádné státy. Hranice nikdy nebyly skutečné, byly to jen takové čáry, co jsme nakreslili na mapy, ale někteří lidi všechno odvozovali od toho, na jaké straně od té čáry kdo skončil. Myslela jsem si, že teď už to nebude tak důležité, ale spousta lidí to vnímá naopak. Ne všichni. To jen tamti jsou nejhlasitější. (A hloupí. To jde často ruku v ruce.)

Tohle je možná vhodná příležitost zdůraznit, že lidi doveudou být i úžasní. Určitě to zapomenou zmiňovat dost často. Když už nic jiného, neměla bych na to zapomínat já sama. Katastrofy

v nás odjakživa probouzely to nejlepší nebo nejhorší, a většina se prostě jen snaží žít, jak to jde.

Takže co jsem se svým životem dělala já od chvíle, kdy jsme se slyšeli naposledy? Co jsem udělala, abych se jako člověk rozvíjela, jak jsem pomohla ostatním? Většinu času jsem prospala. A prohlížela si fotky starých kamarádů.

Dneska v noci uspořádali na koupališti party. Vypadají mnohem mladší oproti tomu, jak se cítím já. Ve zpocených opálených obličejích jim svítí oči. Pohazují kolem sebe láhve a nedopalky. Lidi, o kterých bych nikdy neřekla, že budou kouřit, pózují s cigaretou v koutku. A proč ne? Nikdo z nich už nestihne dostat rakovinu.

Tilda je na všech fotkách. Pořád má široká ramena a silné paže. Pod kůží na zádech se jí jasně rýsují svaly. Těžko si dokážu představit, že jsem bývala ve stejné kondici. Ale kromě těla se Tilda úplně změnila. Ta Tilda, kterou jsem znala, se za celý život skoro nenapila a rozhodně nikdy nekouřila. Nikdy jsme nechodily na večírky, protože i o víkendech jsme musely brzy vstávat kvůli tréninku. Táta mi řekl, že Tildini rodiče se v létě rozvedli. Ani mě to nepřekvapilo, dlouho jim to neklapalo, jen nevím, jak to bere Tilda. Kromě těch fotek nevím o jejím životě vůbec nic.

Bývala to moje nejlepší kamarádka. Figuruje ve všech mých důležitých vzpomínkách. Nemůžu mluvit o sobě a ji při tom vynechat.

Bývaly jsme v tom bazénu tak často, že dokážu popsat každou rýhu na jeho dně, každý suk v prkně na stropě. Z chloru nás pálily oči, byl cítit z oblečení i kůže. Sedm, osm, devět tréninků týdně plus tak jeden závod. Většinou to byla monotónní nuda. Ale stejně jsem to měla hrozně ráda. Žila jsem pro ty záblesky euforie. Pro ten adrenalin těsně před začátkem závodu. Pro těch pár chviliek na tréninku, kdy pohyby a dech byly v dokonalém souladu. Ve vodě jsem se cítila víc jako doma než na souši. Obklopená vodou. Lehká. Svobodná. Bylo to kouzelné.

Bazén patřil mně a Tildě. Bez ní bych nikdy nezačala plavat a určitě bych nešla na sportovní gymnázium. Díky ní jsem byla

lepší. Náš trenér Tommy vždycky říkal, že při plavání závodíme jen samy se sebou, ale já jsem závodila s Tildou. Nevadilo mi, že jsem nikdy nebyla stejně dobrá. To nebyl nikdo. Já, Elin a Amanda jsme zápasily o důstojné druhé místo. Tilda měla to, čemu Tommy říkal „mentalita vítěze“. Měla jasný plán: dorostenecké mistrovství Švédska, národák, olympiáda. Nebylo to reálné. Šance uspět byla minimální. Šance získat tolik sponzorských darů, že by se mohla plaváním živit, ještě menší. A přesto jsem nikdy nepochybovala o tom, že to Tilda dokáže.

Proč ti tohle vlastně říkám? Víš, co je závod? Koupaliště? Předpokládám, že vodu máte.

Ze svého okna vidím střechu Tildina domu. Když jsme si spolu jako malé chodily hrát, braly jsme to přes zahrady.

Naživo jsem ji viděla naposledy před týdnem. Bylo brzy ráno a já jsem se po dlouhé době rozhodla, že si zajdu do centra. Říkala jsem si, že tak brzy nikoho známého nepotkám. Ale kousek od náměstí jsem zaslechla hudbu a řev. Kolem šla parta holek, držely se za ruce a zpívaly takovou starou písničku, ze které je zase hit: *We're gonna make it you and I, we're gonna save the world tonight*. Tilda stála v otevřeném okně a líbala nějakého kluka, kterého jsem nikdy předtím neviděla. Vlasy — ty jsem jí záviděla, ještě když jsem měla své vlastní — se jí v ranním slunci rudě leskly. Byla perfektně nalíčená a já jsem se v duchu ptala, kde se to naučila. Nikdy jsme se nemalovaly.

Elin a Amanda tam byly taky. Utekla jsem, než si mě všimly.

Co je pro tebe sedmnáct let, je to mládí, nebo stáří? Dovedeš si představit, že jsi mladý, ale cítíš se staře? Použitě? Chápeš, jak to myslím, když řeknu, že jsem se stáhla do ústraní tak dokonale, že už nevím, jak najít cestu zpět?

SIMON

Hned na začátku filmu narazí do Země asteroid a zabije dinosaury. Planetu zachvátí plameny. Vypravěč divákům sdělí, že se to stane znovu. Je to jen otázka času.

Nikdo ani nemukne. Kromě patetické hudby je slyšet jen křoupání chipsů, které si Hampus, natažený před televizí, cpe do pusy. Trochu se mu vyhrnulo tričko a odhalilo břicho, přes léto dost přibral. Dřív chodil se Saitem denně do posilovny. Neustále mluvili jen o proteinových prášcích a cvičení.

Sait má ještě pekáč buchet. Sait líbal Tildu na krk.

Sait tu dneska díkybohu není. Ale Tilda taky ne. Možná jsou teď zrovna spolu.

Jsme u Hampuse doma a díváme se na *Armageddon*, film, který chtěli stáhnout z internetu.

Sledujeme záběry New Yorku. O šedesát pět milionů let později. Z nebe jako bomby padají první obrovské kameny a ničí mrakodrapy. Hampus řekne, že to je jen takový preejakulát. Nikdo se nezasměje. Já se zachovám stejně, jako když jsem byl malý, hlídala mě moje sestra Emma a nutila mě koukat se s ní na horory. Tupě zírám do televize, až přestanu obraz rozpoznávat a vidím jen barvy a tvary. Se zvukem je to horší. Tomu se dá těžko bránit, aniž si toho někdo všimne.

Ale pak začne samotný film, a když hlavní postava střílí po příteli své dcery mezi všemi těmi hořlavými látkami na ropné plošině, kde pracují, smějeme se.

„To je ale úchyl,“ komentuje to Johannes.

„To jo, je fakt posedlej jejím sexuálním životem,“ souhlasí Amanda. „Proboha, vždyť je dospělá.“

Začne se mi o něco lépe dýchat. Zavrtám se do křesla. Tohle nejde brát vážně.

Ukáže se, že tyhle těžaře hodlají v rekordním čase vyškolit na kosmonauty. Pak je vyšlou do vesmíru, oni vyvrtají do asteroidu díru a vyhodí ho do povětří. Mají jeden jediný pokus.

„Nebylo by mnohem jednodušší naučit skutečný kosmonauty vrtat díry?“ řeknu.

Ostatní se zasmějí. Vážně se jim ulevilo tak, jak se mi zdá? Asi ano.

Nechápu, že se začátkem léta o tomhle filmu vážně mluvilo jako o vzorovém příkladu. Lidi říkali, že bychom taky měli do vesmíru poslat jaderné zbraně. Jenže Foxworth je moc velká a už je příliš blízko. Ani kdybychom posbírali všechny jaderné hlavice světa, nijak by nám to nepomohlo.

„Fakt jí právě strčil za kalhotky sušenky?“ vyjekne Amanda.

„Podle mě jo,“ směje se Johannes.

Přitáhne si Amandu blíž k sobě. Na chvíli se mě zmocní závist. Johannes má ještě přítelkyni. On sem ještě naprosto přirozeně patří. To díky Tildě a Amandě jsme se seznámili se všemi ostatními, kdo tu dneska jsou. Pokaždé když se s nimi setkám za střízliva, se v duchu ptám, jestli tu o mě opravdu stojí, když už s Tildou nechodím. Ani s Johannesem už se nevidáme ve dvou, i když je to můj nejlepší kamarád. Občas mám pocit, že se mi vyhýbá.

Možná jsem tak otravný, že už se mnou nikdo nechce být?

„Copak už všichni zapomněli, že to totálně zničilo New York?“ rozčiluje se Ali a já jsem rád, že odvedl mou pozornost jinam.

„Tak hlavně že se totálně zbořili ve striptýzovém klubu, než šli zachránit svět,“ zlobí se Elin. „Super priority. Dík, hrdinové.“

„Proč si vezou do vesmíru kulometry?“ diví se Johannes.

„Dělá ta holka taky něco jinýho, než že bulí kvůli svému tátovi a klukovi?“ zeptá se Amanda.

Odted' komentujeme úplně všechno. Když ten odporný tatík posílá srdceryvný vzkaz své dceři, než se obětuje, smějeme se.

Ale když pak ten asteroid zničí, všichni zmlkne. Lidi na celém světě jásají.

Takový šťastný konec nás nečeká.

„Tak ještě že se vdá a bude mít někoho, kdo se o ni bude starat,“ naoko si oddechne Amanda, když na pozadí svatebních fotografií začnou běžet titulky.

„To je brutál, že všichni neběloši byli tak děsně stereotypní.“

Když to Elin řekne, podívá se na mě. Já nereaguju. Zrovna teď nemám sílu ji ujišťovat, že je hrozně uvědomělá. Nezají-mají mě rasistické bludy ve filmu starším, než jsem já. Horší je, co se děje teď a tady.

„Nemluvil jste dneska někdo s Tildou?“ zeptá se Elin.

Kradmo se na ostatní podívám.

„Dneska prej večerí s tátou a strejdou,“ odpoví Amanda.
„Chce se hodit trochu do klidu.“

„To by bylo prvně,“ zasměje se Hampus a olízne si z prstů drobky.

Amanda si začne natáčet vlasy na prst. Když se na mě podívá, trochu zašilhá.

„Nechápu, co to ta Tilda provádí.“

„Kde ten matroš vůbec bere?“ zeptá se Ali.

„Nevím.“

„Jak za něj asi platí,“ culí se Hampus a já mám chuť mu ten škleb vykopnout z obličeje.

V místnosti se rozhostí naprosté ticho. Ali tupě zírá do telefonu. Hampus opět začne nabírat velkými hrstmi chipsy. Jen Johannes se na mě podívá. Zavrtí hlavou.

Napadne mě, že když u toho nejsem, všichni asi mluví o Tildě úplně jinak.

„Otázka je, jaký klid asi bude u Klase a toho jeho bratra,“ nadhodí Elin.

Významně se podívá na Amandu. Beze slov si sdělí něco, co já nemůžu pochopit. I Johannes si toho všimne.

„Co?“ zeptá se a já jsem rád, že otázku nemusím položit sám.

„Tilda nechtěla, abychom to rozkecaly,“ vytáčí se Amanda.

S Elin se na sebe podívají. Je zřejmé, že to obě chtějí říct.
„No tak!“ vykřikne Hampus.

Elin si povzdechne. Sedne si do tureckého sedu a pohrává si s náušnicí ve tvaru čtyřlístku.

„Klas vstoupil do sekty, do Pravé církve,“ prozradí.

„To proto ho Caroline vyhodila,“ doplní ji rychle Amanda, aby taky přišla s nějakou novinkou.

„Ale... jak se tam proboha dostal?“ vyhrknu a na víc se nezmůžu.

Pokouším se představit si Klase v Pravé švédské církvi. Nejde mi to. Nejblíž k náboženství se dostával tou svou posedlostí *Hrou o trůny*.

„To ten jeho brácha ho tam naverboval,“ vysvětluje Elin.

Ještě pořád mi to nedochází. Tildin strýc s rodinou se sem přistěhovali z Örebro v létě. Viděl jsem se s nimi jen párkrát. Klasův bratr sice působí jako pitomec, ale ne jako ten typ pitomce, co by byl v sektě.

Ale zase na druhou stranu, kdo je ten typ pitomce?

Různé odnože oficiální Švédské církve se vytvořily tak rychle po té zprávě o kometě, že Stina tvrdí, že pro to muselo existovat podhoubí už dávno. Jeden známý kněz ze Skåne začal kázat starozákonní víru, takovou tu o Bohu, který trestá a vystavuje lidi hrozným zkouškám. Takový Bůh se do Švédské církve a k tomu jejich liberálnímu přístupu moc nehodí. Toho skånského kněze z církve vyhodili, stal se z něj takový lokální mučedník a z původně malé skupinky na sociálních sítích jsou mezitím vzájemně propojené církevní obce po celé zemi.

Pár přívrženců Pravé církve udělalo tu chybu, že když sháněli nové členy, zazvonili i u nás, ale asi se k nám hned tak nevrátí. Nejspíš nepočítali s tím, že je na kávu pozve lesbická farářka ze Švédské církve, která to nikdy v žádné diskusi prostě nevzdá.

Jestlipak to tu Klas letos v létě taky obcházel?

Najednou si uvědomím, jak hrozně jsme se s Tildou odcizili, když nevím ani něco takového.

„Podle mě je Pravá církev dost děsivá sekta,“ zamračí se Amanda. „Jsou takoví...“

Mávne rukou, jako by chtěla zachytit slovo, které jí uniká.

„Čerstvě obrácení na víru?“ pomůže jí Johannes.

„Jo, přesně!“

„Jen si představte, že by taky začali vraždit lidi jako ty různé sekty v Americe, aby obětovali jejich krev,“ nadhodí Hampus.

„To nedělaly sekty, ale samotářský cvoci,“ opraví ho Amanda.

„To tvrdí všichni, když je řeč o křesťanech,“ podotkne Elin a podívá se na Aliho. „Ale kdyby to udělal muslim...“

Ali se na mě unaveně podívá.

„Já se nedivím, že si dost lidí myslí, že Bůh touží po obětech,“ namítne Johannes. „On má takový věci rád, ne? Dokonce i vlastního syna nechal umřít na kříži za naše hříchy.“

„Ty se teda vyznáš,“ usměje se Amanda a podívá se na něj.

„Však mě taky konfirmovala Simonova máma.“ Johannes se na mě usměje. „Ale teď vážně, já si myslím, že existují sekty, co dělají věci, o jakých se nám ani nesnilo.“

„Slyšeli jste o té ženské z Pravé církve v Karlshamnu?“ zeptá se Hampus. „V bibli se píše, že člověk nemá mít tetování, a tak si ho odřezala tupým nožem.“

„Nech toho,“ vypískne Amanda.

„Uřízla si půlku ruky,“ pokračuje Hampus.

Amanda se tváří, jako by jí bylo na zvracení.

„Buď zticha,“ okřikne ho Elin. „To jsou jen kecy.“

„Pamatujete si na ty cvoky z Dalarny?“ zeptá se Ali. „Ti, co o slunovratu obětovali zvířata a...“

„Nemůžeme se bavit o něčem jiném?“ přeruší ho Amanda.

„Já jsem četl o jedné japonské sektě.“ Hampus se posadí. „Ti obětovali všechny svoje děti. Použili k tomu *takhle velký* nože. Rozpárali je odsud až po...“

„*Proboha tě prosím!*“ zařve Amanda.

Hampus se rozesměje a drobký chipsů se mu rozsypou všude po tričku.

„Já jen říkám, že lidi dělají cvokárny a že neznám větší cvoky, než jsou věřící. *No offense*, Simone.“

Já jen pokrčím rameny.

„Stejně jsou nejhorší křesťani,“ podotkne Elin. „Jen se podívejte na všechny americké kongresmany, kteří jako by vypadli z Pravé církve a tvrdí, že tohle je boží odplata za potraty a homosexuály.“

„No, mně přijde trochu přehnaný, že by nás Bůh chtěl všechny vyhladit jen proto, že existují kluci, co rádi kouří péro jiným,“ povzdechne si Hampus.

„Nebo třeba ten film, co jsme zrovna viděli,“ pokračuje Elin. „Pak mi něco vyprávějte o super kultuře, když ten chlap, co pracoval se samýma...“

Hampus si hlasitě povzdechne. Amanda po něm hodí polštář.

Elin si jich nevšímá. Nakloní se k Alimu.

„Co vlastně říká islám o tom, co se tu teď děje?“

„Nemám páru,“ odpoví Ali a kradmo se na mě podívá. „Ale naši zejtra nejsou doma. Takže co takhle začít u mě doma, než půjdeme na fotbal?“

Všichni bez váhání souhlasíme.

ZBÝVAJÍ 4 TÝDNY, 3 DNY

